

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Методика дистанційної освіти»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент нормативний

Форма здобуття освіти _____
заочна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____
22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____
«011 Освітні, педагогічні науки»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____
Освітньо-професійна програма «Педагогіка вищої школи»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Курс 1

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, основ психології та
педагогіки

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової
підготовки

Протокол від
“28” червня 2022 року № 11

Протокол від
“31” серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри
проф. Л. В. Фоміна

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. філол. наук, професорка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Каліна Катерина Євгенівна, доцентка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, доцентка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

3. Кохан Діана Миколаївна, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, докторка філософії 011 Освітні педагогічні науки

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

4. Наливайко Наталія Анатоліївна, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, доцентка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, кандидатка філол. наук, професорка
Педагогічні, філологічні дослідження, інноваційні методи навчання
https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=K4aaCfkAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Контактний телефон (057) 707-72-30

Консультації:

Очні: Четвер 10.00-15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Онлайн консультації: Понеділок 10.00-15.00

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Каліна Катерина Євгеніївна, доцентка, кандидатка педагогічних наук, доцентка.

Проблеми підготовки висококваліфікованих спеціалістів; компаративний підхід та інновації в освітньому просторі

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=iNe2JlgAAAAJ>

Контактний телефон +380976987751

Корпоративна пошта ku.kalina@kntmu.edu.ua

Консультації: середа 10.00-15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, п'ятниця 3:00–4:00PM у Google Meet:
<https://meet.google.com/dqa-saoi-crh>

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Наливайко Наталія Анатоліївна, викладачка, кандидатка педагогічних наук.
Педагогіка співробітництва, цифрова педагогіка.

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=WabnmpgAAAAJ&hl=uk&authuser=3>

Контактний телефон +380967000661

Консультації: понеділок 10.00 – 15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, онлайн консультації четвер 13.00 – 17.00.

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Методика дистанційної освіти» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Педагогіка вищої школи» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Дистанційне навчання сьогодні має велику популярність через спрощений доступ до навчально-методичних матеріалів, економію часу, прозорість освітнього процесу. Існує багато підтверджень переваг як стаціонарного, так і дистанційного навчання, але немає сумнівів у тому, що дистанційна освіта значуща та користується попитом в усьому світі. Все це зумовлює актуальність вивчення навчальної дисципліни «Методика дистанційної освіти» в системі підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є технології дистанційного навчання у закладі вищої освіти.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Методика дистанційної освіти» має зв'язки з такими дисциплінами, як: «Дидактичні системи у вищій школі», «Планування та організація навчально-виховного процесу», «Інформаційні технології в освіті».

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін

Пререквізити Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з педагогічної та професійної психології, організації освітнього процесу, знання основ дидактики.

Постреквізити Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=2660>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: оволодіння здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти системи теоретичних знань і формування на її базисі практичних умінь, які є необхідними для організації дистанційного навчання в закладі вищої освіти.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є надання здобувачам вищої освіти знань з теоретичних положень про дистанційне навчання, ознайомлення магістрантів зі способами засвоєння, відтворення і тлумачення основних понять дистанційного навчання, розкриття значення та сутності

проектування моделей дистанційних курсів та особливостей їх побудови й реалізації.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові, предметні):

СК9. Здатність до використання сучасних інформаційнокомунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

ПРН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

ПРН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні

ситуації та конфлікти, вчиться працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, вміти креативно підходити до вирішення завдань.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я (шифр і назва)	Нормативна
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки (шифр і назва) Спеціалізація: _____	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 14 самостійної роботи студента – 76	Освітній ступінь: магістр ОПП Педагогіка вищої школи	Лекції
		4
		Практичні, семінарські
		10 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		76 год.
Індивідуальні завдання: год.		
Вид підсумковою контролю: залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Сутність дистанційного навчання. Світовий досвід організації та розвитку дистанційної освіти	2	Вступна
2	Технології дистанційної освіти на базі LMS Moodle	2	Розповідь-презентація
Усього годин		4	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Сутність дистанційного навчання. Світовий досвід організації та розвитку дистанційної освіти.	2	Круглий стіл	Опитування
2	Методика проведення занять дистанційного навчання.	2	«Мозковий штурм»	Індивідуальні завдання
3	Методи і засоби дистанційного навчання	2	Круглий стіл	Індивідуальні завдання
4	Технології E-learning	2	Кейс-технології	Реферати
5	Технології дистанційної освіти на базі LMS Moodle.	2	Презентація	Творчі завдання
Усього годин		10		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	Методи Навчання	Форми Контролю
1	Сутність дистанційного навчання. Світовий досвід організації та розвитку дистанційної освіти.	15	Аналітичний (критичний) огляд публікацій.	Складання порівняльної таблиці
2	Методика проведення занять дистанційного навчання	15	Розробка навчального проекту	Проект
3	Методи і засоби дистанційного навчання	15	Складання словника	Опитування
4	Технології E-learning	15	Робота із новітньою літературою з теми	Написання есе
5	Технології дистанційної	16	Скласти таблицю «Переваги та	Підсумкова бесіда з курсу

	освіти на базі LMS Moodle		недоліки дистанційної освіти»	
Усього годин		76		

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; метод портфоліо; самоконтроль; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		

4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Місце і роль дисципліни «Методика дистанційного навчання» у освітньому процесі ЗВО.
2. Поняття дистанційного навчання (ДН).
3. Історія розвитку ДН.
4. Переваги та недоліки ДН.
5. Психолого-педагогічні особливості дистанційної освіти.
6. Мотивація студентів у процесі дистанційного навчання.
7. Викладач дистанційного навчання та його функції.
8. Тьютор - викладач-консультант.
9. Сутність, складові та зміст ДН.
10. Педагогічна техніка, особливості її прояву в діяльності викладача ДН.
11. Електронний підручник.
12. Сутність і методологічні засади дистанційного навчання.
13. Менеджмент організації ДН.
14. Принципи проектування оптимальної моделі організації дистанційного навчання.
15. Роль самостійної роботи студентів на заняттях дистанційного навчання.
16. Психолого-педагогічні засади організації самостійної роботи студентів.
17. Поняття про авторські та суміжні права. Забезпечення дотримання авторських прав у ДН.
18. Електронна бібліотека.
19. Технології E-learning.
20. Технології дистанційної освіти на базі LMS Moodle

3.3. Контрольні питання

1. Понятійний апарат з навчальної дисципліни «Методика дистанційної освіти».
2. Мотивація здобувачів вищих медичних закладів освіти у процесі дистанційного навчання.
3. Організація дистанційного освітнього простору для здобувачів вищої освіти.
4. Сучасні технології дистанційного навчання.
5. Переваги й недоліки дистанційної освіти для майбутніх медичних працівників.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): не передбачені навчальним планом.

3.5. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна

повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

Під час занять заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Організація навчання для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється психолого-педагогічний та навчально-реабілітаційний супровід цієї категорії осіб відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Основи дистанційного навчання : навч. посібник / О. В. Купріянов. – Укр. інж.–пед. акад. – Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – 91 с.
2. Дистанційні технології в освіті: збірник науково-методичних рекомендації щодо організації виховання, навчання та розвитку учасників освітнього процесу під час карантину / під ред. Ю. О. Бурцевої, Д. В. Малєєва. – Краматорськ : Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2020. – 95 с.
3. Theory and Practice of Future Teacher’s Training for Work in New Ukrainian School 1 : monograph / edit. I. F. Prokopenko, I. M. Trubavina. – Prague : OKTAN PRINT s.r.o., 2020. – 674 p.
4. Методика дистанційного навчання: збірник статей /За редакцією В. А. Ребрини. Хмельницький: ХОППО. 2020. 81 с.
5. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [В. О. Тюріна, М. О. Котелюх, О. І. Федоренко та ін.]; за заг. ред. О. І. Федоренко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. – 240 с.

Допоміжна

1. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи.Порадник. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Воротникова І.П., Чайковська Н.В. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с.
2. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи: Порадник II. З досвіду роботи освітян міста Києва: навч.-метод. посіб. / упоряд.: С.В. Івашньова, Н.М. Дика, К.О. Линьов, О.В. Хмелева-Токарева, І.П. Воротникова; за заг. ред. М.Ф. Войцехівського, С.В. Івашньової, О.Г. Фіданян. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. — 420 с.
3. Рекомендації Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо захисту персональних даних під час дистанційного надання освітніх послуг / Київ, 2021 – 21 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=2660>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx